

**SCHRIFTELIJKE VRAAG**

nr. 105  
van **GWENNY DE VROE**  
datum: 25 oktober 2019

---

aan **LYDIA PEETERS**  
VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

---

*De Lijn - Gespreide of uitgestelde betaling abonnement*

In het Vlaams regeerakkoord lees ik volgende passage: "De Lijn moet verder uitgroeien tot een voorloper en zelfs voorbeeld inzake modern, hoogwaardig en betrouwbaar openbaar vervoer. De focus ligt op de operationele dienstverlening ten dienste van de eindgebruiker."

Voor een aantal eindgebruikers neemt een abonnement van De Lijn een groot deel van hun financieel budget in. Voor reizigers die net niet in aanmerking komen voor een sociaal abonnement zou een gespreide betaling soelaas bieden. Als ze de jaarprijs niet in één keer kunnen betalen, worden ze vandaag immers in de richting van de duurdere maandabonnementen gedreven. Een jaarabonnement voor een Buzzy Pazz kost vandaag 212 euro. Een jongere die elke maand zijn of haar abonnement verlengt, moet uiteindelijk 396 euro ophoesten, of bijna dubbel zoveel.

De vraag rijst dan ook waarom De Lijn niet voorziet in de mogelijkheid dat klanten een jaarabonnement maandelijks zouden kunnen afbetalen via een zogenaamde gespreide of uitgestelde betaling zoals dit voor vele andere producten en diensten in onze maatschappij kan. Dat zou een busabonnement voor meer mensen financieel toegankelijk maken én hierdoor de toegang tot het openbaar vervoer faciliteren. Ook de Vlaamse ombudsman trok in 2016 hiervoor aan de alarmbel.

De invoering van gespreid betalen werd reeds in het verleden door De Lijn onderzocht en op basis van enkele operationele en financiële argumenten vond De Lijn het toen niet wenselijk om gespreide betaling in te voeren. De uitwerking van de benodigde ICT-systemen zou volgens De Lijn behoorlijk wat geld kosten en ze verwezen ook naar een frauderisico.

1. Hoe staat de minister ten aanzien van het gespreid betalen van busabonnementen van De Lijn?
2. Overweegt de minister deze problematiek aan te kaarten bij de totstandkoming van een nieuwe beheersovereenkomst?

**ANTWOORD**

op vraag nr. 105 van 25 oktober 2019

van **GWENNY DE VROE**

---

1. Met haar tarievenpolitiek zet De Lijn sterk in op het wegwerken van vervoersarmoede. Zo hanteert De Lijn ten opzichte van de vergelijkbare vervoersregio's die uit de benchmark van 2009 kwamen reeds zeer lage tarieven voor haar maandelijkse en ook jaarabonnementen. Daar bovenop worden er in de tarifiering van de abonnementen significante kortingen ingebouwd op basis van sociale inkomens- en leeftijdscorrecties.

Daarom is onder andere de prijs die aangerekend wordt voor een jaarabonnement aan mensen met het statuut 'Verhoogde Tegemoetkoming' of aan kinderen jonger dan 12, slechts 54 euro.

Voor mensen met het statuut 'Vervoersgarantie' kost een jaarabonnement 44 euro. Gezinnen kunnen voor hun kinderen van voordeeltarieven genieten. Het tweede abonnement geeft recht op 20% korting, vanaf het derde jaarabonnement betaal je nog slechts 54 euro.

Het aantrekkelijk geprijsd jaarabonnement geeft enerzijds gemak voor de klant, anderzijds is dit zoals eerder in een antwoord op een vraag niet kostenefficiënt voor De Lijn.

Dit neemt niet weg dat een gespreide betaling welkom zou zijn voor de groep waarvoor de aankoop van een jaarabonnement zwaar weegt in de maand van betaling ook al zou er een kleine meerkost aan doorgerekend worden.

Gezien alle abonnees ondertussen overgeschakeld zijn naar een Mobib kaart geeft dit opportuniteiten in verband met gespreide betaling. Met de Mobib kaart moet een abonnement niet meer fysiek verstuurd worden en het abonnement kan bij niet-betaling geblokkeerd worden.

De Lijn onderzoekt momenteel concreet of gespreide betaling van jaarabonnementen kan worden aangeboden.

- Mochten alle jaarabonnees (kinderen, jongeren, volwassenen en 65+) overstappen op gespreide betalingen, dan impliceert dit een eenmalige negatieve cash impact voor De Lijn van ongeveer 35 miljoen euro. Daarom zal er moeten onderzocht worden hoe dit vermeden wordt.
  - Daarnaast vereist de introductie van gespreide betalingen aanpassingen aan processen en systemen bij De Lijn. Deze analyse is nog niet afgerond. Ook de financiële impact op CAPEX en OPEX dient nog verder uitgeklaard te worden.
  - Na een eventuele beslissing over de invoering van gespreide betaling schat De Lijn – op basis van de huidige stand van de analyse – een doorlooptijd in van twee jaar om dit project te verwezenlijken.
2. Vooraleer dit opgenomen kan worden in een nieuwe beheersovereenkomst dienen bovenstaande zaken uitgeklaard te worden.